

Sygn. akt II Cz 752/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt – spr.

Sędziowie: S.S.O. Marian Raszewski

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W.

z udziałem E. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. K.

w przedmiocie zażalenia (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Jarocinie

z dnia 30 sierpnia 2016 r., sygn. akt I Ns 771/15

postanawia:

1. zmienić punkt II. zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 30 sierpnia 2016 r., wydanego w sprawie sygn. akt I Ns 771/15 i nadać mu następujące brzmienie:

„II. kosztami postępowania obciążyć uczestniczkę postępowania E. K. i z tego tytułu zasądzić od E. K. na rzecz wnioskodawcy (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. kwotę 331 zł (trzysta trzydzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.”,

2. zasądzić od uczestniczki postępowania E. K. na rzecz wnioskodawcy (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą

we W. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

S.S.O. Marian Raszewski S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 752/16

UZASADNIENIE

W punkcie II. postanowienia z dnia 30 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Jarocinie rozstrzygnął o kosztach postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym S. K. obciążając nimi zainteresowanych w zakresie przez nich poniesionym.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż podstawą rozstrzygnięcia jest art. 520 § 1 k.p.c. a mimo faktu, iż wnioskodawca jest wierzycielem spadkodawcy w niniejszej sprawie nie wystąpiła sprzeczność interesów.

Zażalenie na powyższe orzeczenie w zakresie punktu II złożył wnioskodawca domagając się jego zmiany przez zasądzenie na swoją rzecz od uczestniczki postępowania E. K. kwoty 331 zł oraz kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu wskazano, że z uwagi na fakt, iż wnioskodawca jest wierzycielem następcy prawnego dłużnika (spadkodawcy) to interesy wnioskodawcy i uczestniczki postępowania są sprzeczne, stąd kosztami postępowania w niniejszej sprawie powinna zostać obciążona w całości E. K..

Sąd Okręgowy, zważył co następuje: Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Co do zasady w przypadku rozstrzygania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym obowiązuje odmienna zasada niż w procesie. Zgodnie z treścią art. 520 § 1 k.p.c., każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie. W rezultacie koszty połączone z poszczególnymi czynnościami ponosi ten, kto czynności tej dokonał. Każdy uczestnik postępowania ponosi zatem koszty związane z jego działaniem lub z czynnościami sądu podjętymi w jego interesie.

Odstępstwo od tej generalnej zasady ustawodawca przewidział w art. 520 § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 3 k.p.c. Przesłankami zastosowania tej szczególnej regulacji są: różny stopień zainteresowania wynikiem postępowania lub sprzeczność interesów. Wskazać trzeba,

że o sprzeczności interesów uczestników można mówić, gdy występują w postępowaniu jako swego rodzaju przeciwnicy w zakresie rozpoznawanego żądania. Czy występuje jednak sprzeczność interesów należy indywidualnie badać okoliczności konkretnej sprawy. Zgodnie z art. 1025 § 1 k.c. Sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę na wniosek osoby zainteresowanej, a więc mającej w tym interes prawny. Osobą zainteresowaną, która ma interes prawny w żądaniu stwierdzenia nabycia spadku jest m.in. wierzyciel spadku.

Podkreślenia wymaga, że jeżeli wnioskodawca - tak jak w niniejszej sprawie - nie jest spadkobiercą ale wierzycielem spadku, to jego interes - realizowanie swojej wierzytelności -

jest sprzeczny z interesem spadkobiercy, który jako dłużnik jest zobowiązany zaspokoić interes wierzyciela. Skoro dłużnik nie spełnił świadczenia wierzyciel ma prawo realizować

je w drodze postępowania sądowego. Do tego natomiast konieczne jest uprzednie stwierdzenie nabycia spadku. W takiej sytuacji odpowiednio do postępowania nieprocesowego stosuje się przepisy art. 98 k.p.c. w zakresie, w jakim określa on koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i do celowej obrony (por. Agnieszka Góra-Błaszczkowska /w/ Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Henryka Doleckiego i Tadeusza Wiśniewskiego, Warszawa 2011, tom II, s. 70). Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego koszty poniesione przez wnioskodawcę, w tym koszty opłaty skarbowej od dokumentów urzędowych, opłaty od pełnomocnictwa i koszty wniosku o wskazanie następców prawnych oraz koszt ogłoszeń prasowych wchodzi w skład kosztów, o których mówi art. 98 k.p.c. (por. Andrzej Daczyński, Koszty postępowania cywilnego pod red. Jacka Ignaczewskiego CH Beck Warszawa 2010 r., s. 210).

W niniejszej sprawie wyniosły one łącznie 331 zł (60 zł koszty zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 50 zł tytułem opłaty od wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, 48 zł tytułem kosztu wniosku o wskazanie następców prawnych oraz kwota 156 zł tytułem opłat za odpisy aktów stanu cywilnego).

Z materiału dowodowego niniejszej sprawy nie wynikało aby dziedziczka uczestniczka postępowania miała jakiegokolwiek własny interes w stwierdzeniu nabycia spadku po spadkodawcy skoro S. K. zmarł w 2012 r. i do tej pory nikt nie wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku. Z drugiej strony skoro Sąd uwzględnił wniosek wierzyciela i stwierdził nabycie spadku, to przesłankowo uznał, że wykazał on swoje prawo do wystąpienia w roli wnioskodawcy,

więc wykazał dostatecznie, że jest wierzycielem spadku. W tej sytuacji uzyskanie przez niego stwierdzenia nabycia spadku leży w jego interesie, gdyż jest to pierwszy i niezbędny krok do uzyskania od uczestników należnego mu świadczenia. W istocie zatem interesem uczestniczki w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku było oddalenie wniosku, gdyż uwzględnienie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku umożliwiłoby wierzycielowi zaspokojenie jego roszczenia i pozostaje w sprzeczności

z interesem spadkobierczyni. Zauważyć również trzeba, że z akt sprawy nie wynika aby spełnione zostały przesłanki z art. 102 k.p.c., który może mieć zastosowanie w tego rodzaju sprawach.

Mając na uwadze powyższe rozważania zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

S.S.O. Marian Raszewski S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski